

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
SILVIO MELI**

Seduta ta' l-20 ta' Ottubru, 2009

Avviz Numru. 352/2007

Beningno Saliba

vs

**Direttur Generali tal-Edukazzjoni,
Direttur Generali tat-Tezor**

u

L-Avukat Generali

Il-Qorti,

Rat ir-rikors fuq indikat datat is-16 t'Ottubru tas-sena 2007, u d-digriet taghha datat il-11 ta' Novembru tas-sena 2008, li permezz taghhom ir-rikorrent sejjah lill-intimati hemm indikati quddiem din il-qorti sabiex jghidu ghaliex m'ghandhomx ikunu kkundanati:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi jhallsu s-somma t'erbat elef tlett mija u sebgha u sebghin Lira Maltin u wiehed u erbghin centezmu, (LM4,377.41,0), jew somma verjuri rapprezentanti din is-somma danni sofferti mir-rikorrent konsistenti f'bilanc ta' imghax dovut fuq is-somma dovuta ta' irtirar, ("*gratuity*"), lilu mhallsa f'Jannar tas-sena 2007, minflok April tas-sena 2002, bl-imghax minn April tas-sena 2007 sad-data tal-pagament effettiv. Kif ukoll l-interessi fuq l-arretrati tal-pensjoni li huwa rcieva;

2. Bl-ispejjez u bl-imghax kontra l-konvenuti ngunti in subizzjoni;

Rat ir-risposta ta' l-intimati datata l-25 ta' Jannar tas-sena 2008 li permezz taghha wiegbu s-segwenti:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda minn din l-Onorabbli Qorti;

2. Illi r-rikorrent ma soffra ebda danni kif qed jippretendi li ghamel;

3. Illi ammont reklamat da parti tar-rikorrent bhala imghaxijiet mhux dovut sempliciment minhabba l-fatt li l-imghaxijiet kollha dovuti lir-rikorrent diga' thallsu lill-istess rikorrenti;

4. Illi waqt li r-rikorrent kien ghaddej proceduri kriminali, l-ammont dovut lilu bhala *gratuity* tpoggiet f'kont fil-Bank Centrali ta' Malta, u waqt li kienet f'dak il-kont, l-imghaxijiet baqghu ghaddejjin u fil-fatt thallsu lill-stess rikorrent, ladarba gew finalizzati l-proceduri kriminali kontra tieghu;

5. Illi l-esponenti jixtieq jirrileva li waqt li l-ammont ta' *gratuity* kienet fil-kont fil-Bank Centrali, l-imghaxijiet dovuti fuq dik is-somma baqghu jigu kkreditati lill-istess kont u dan kollu b'rata bejn wiehed u iehor li kienet l-istess bharrata li kienet pagaballi lill-istess rikorrent kieku l-istess rikorrent pogga s-somma msemmija f'kont f'bank

Kopja Informali ta' Sentenza

kummercjali, u dan jirrizulta ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

6. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri;

Semghet ix-xhieda prodotta;

Ezaminat id-dokumenti esebiti;

Innotat li r-rapprezentant legali ta' l-intimati ghazel li jirrimetti ruhu ghall-provi;

Tirrileva li permezz tad-digriet taghha datat l-24 ta' Gunju tas-sena 2009 awtorizzat lir-rapprezentant legali tar-rikorrent biex jissottometti nota ta' sottomissjonijiet, bir-rapprezentant legali ta' l-intimati jigi moghti xahar minn notifika ta' l-istess nota ghar-risposta tieghu, jekk jidhirlu li ghandu jipprezenta tali nota responsiva;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet de quo;

Tirrilleva li nonostante l-perjodu moghti ghar-risposta, din baqghet ma gietx ipprezentata;

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament esposti bil-mod segwenti:

1. Illi fis-26 ta' Mejju tas-sena 2000, ir-rikorrent kien gie sottomess ghall-proceduri ta' natura kriminali rigwardanti xi allegazzjonijiet li kienu gew vantati fil-konfront tieghu, liema proceduri gew konkluzi permezz ta' sentenza datata it-8 ta' Novembru tas-sena 2006 li peress li ma gietx appellata, ghaddiet in gudikat;

2. Illi permezz ta' din is-sentenza indikata fil-paragrafu precedenti, ir-rikorrent kien skagonat ghal kollox mill-akkuzi migjuba kontra tieghu;

3. Illi matul il-perjodu in dizamina l-istess rikorrent kien impjegat bhala ghalliem fl-iskola Ninu Cremona, Rabat, Ghawdex, u eventwalment irtira bl-eta` fl-10 t'April tas-sena 2002;
4. Illi stranament, fil-perjodu ta' kemm dam hekk impjegat u bil-procedura kriminali pendenti, ir-rikorrent baqa' jahdem normalment u jircievi wkoll is-salarju tieghu b'mod regolari sa ma rtira;
5. Illi jirrizulta li peress li r-rikorrent kien gie mpjegat mal-Gvern qabel l-1979 hu kien intitolat ghas-somma relativa dovuta oltre l-pensjoni mensili, li hi effettivament il-meritu tal-vertenza odjerna;
6. Illi meta wara li ntemmet il-procedura penali mehuda fil-konfront tar-rikorrent odjern, hu gie nformat illi kien ser jircievi pensjoni mnaqqsa, (ara fol 17);
7. Illi meta fil-kors tal-procedura penali ir-rikorrent ikkwalifika ghall-pensjoni dovuta, is-somma lilu dovuta ma gietx mghoddija lilu kif soltu jsir izda giet minflok depozitata l-Bank Centrali;
8. Illi meta eventwalment is-somma dovuta giet mghoddija lir-rikorrent, dan jallega li tnaqqaslu l-imghax dovut lilu;
9. Illi di piu` isostni li hu rcieva l-*"gratuity"* lilu dovuta madwar hames (5) snin wara li kienet lilu dovuta;
10. Illi jsostni wkoll li meta r-rikorrent ircieva l-arretrati lilu dovuti ghal dik il-parti tal-pensjoni li kienet lilu mizmuma minhabba l-proceduri kriminali msemmija, tnaqqaslu l-ammont ta' l-imghax lilu dovut fuq l-istess, (ara fol 37);
11. Illi r-rikorrent jirreklama l-ammont ta' imghax lilu dovut ghall-perjodu in dizamina ghandu jkun fl-ammont ta' tmienja fil-mija, (8%), (ara fol 37);

Kopja Informali ta' Sentenza

12. Illi wara li ezaminat kif inhadmu dawn l-ammont t'imghaxijiet mir-rikorrent, ma ssib xejn x'ticcensura fir-rigward;

13. Illi ghaldaqstant kien kostrett jintrappendi l-procedura odjerna;

Ikkunsidrat:

Illi skond l-intimati s-sitwazzjoni in dizamina tista' tigi sintetikament kompilata bil-mod segwenti:

1. Illi l-*"gratuity"* tar-rikorrent kienet giet mizmuma fuq parir tal-Kummissjoni ghas-Servizz Pubbliku u li inoltre l-istess Kummissjoni kienet ukoll iddekretat li r-rikorrent kellu jigi moghti nofs il-pensjoni u dawn, sakemm jigu ezawriti l-proceduri kriminali li kienu pendent fil-konfront tieghu;

2. Illi meta l-imsemmija proceduri gew decizi konklussivament favur ir-rikorrent l-intimati ghaddew lir-rikorrent l-ammonti lilu dovuti, senjatament il-*"gratuity"* tieghu flimkien mal-imghax akkumulat;

3. Illi ghalkemm jirrizulta li s-sentenza hi datata t-8 ta' Novembru tas-sena 2006, il-*"gratuity"* thallset lir-rikorrent fil-25 ta' Jannar tas-sena 2007, abbondantement wara li l-istess sentenza ghaddiet in gudikat;

4. Illi l-imghax li akkumula fuq l-imsemmija *"gratuity"* gie lilu mhallas separatament;

5. Illi skond l-intimati l-ammonti dovuti fuq il-*"gratuity"* u l-pensjoni u l-imghaxijiet relattivi gew debitament komputati u mhallsa lir-rikorrent u konsegwentement, l-ammonti riklamati mir-rikorrent m'humieq dovuti lilu;

Ikkunsidrat:

Illi fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu r-rikorrent jirreklama li l-intimati ikkagunawlu danni ghaliex:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. illegalment zammewlu nofs il-“*gratuity*”;
2. illegalment zammewlu nofs il-pensjoni;

Illi meta wara li kien skagonat mill-akkuzi dedotti kontra tieghu l-imghaxijiet lilu moghtija ma gewx lilu moghtija a bazi ta' 8%;

Illi din it-tezi hi suffragata kemm mill-ligi, fejn ir-rikorrent jirreferi ghall-artikolu 1139 tal-Kodici Civili, kemm mill-kazistika, fejn ir-rikorrent jirreferi ghad-decizjoni tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem fil-kaz fl-ismijiet Sabeur Ben Ali vs Malta, datata d-29 ta' Gunju tas-sena 2000 u kazistika lokali ohra, (ara fol 61);

Ikkunsidrat:

Illi din il-qorti taqbel mal-osservazzjoni tar-rikorrent li dan hu kaz pjuttost kurjuz – anzi anomalu;

Illi fil-generalita` tal-kazi meta impjegat civili jkun ghaddej proceduri ta' natura kriminali dan jigi sospiz u l-paga tieghu tigi dimezzata sa l-ezitu finali tal-kontroversja;

Illi pero` l-procedura generalment osservata f'dan it-tip ta' cirkostanzi tidher li giet skartata u ghal xi raguni jew ohra min kien responsabbli għazel li jimxi mod iehor – mod li skond id-Direttur Generali u sussegwentement Segretarju Permanenti responsabbli fil-perjodu, stqarr dan kien kaz uniku, fejn ir-rikorrent kien qed jiffaccja akkuzi ta' natura kriminali izda xorta wahda thalla fl-istess inkarigu t'ghalliem fl-istess skola fejn sehħ l-allegat incident li ghalih kellu jwiegeb fl-azzjoni kriminali indirizzata kontra tieghu;

Illi l-azzjoni amministrattiva mehuda kontra tieghu hi ghalhekk anomala fejn filwaqt li thalla jezercita x-xogħol tieghu b'impunita` u allura baqa` jithallas regolarment is-salarju dovut, ittiehdet decizjoni stramba u ma' l-ritirar

Kopja Informali ta' Sentenza

tieghu diversi snin wara l-akkadut, inzammittu l-*“gratuity”*, iddimezzawlu l-pensjoni u meta gie skagonat, immanipulawlu l-imghaxijiet favur l-amministrazzjoni;

Illi ghandu jinghad li hawn l-amministrazzjoni tidher li sbandat – fejn iddecidiet li ghal diversi snin ma taghmel xejn, meta r-rikorrent lahaq l-eta` tal-pensjoni, ghazlet li minn jeddha u minghajr id-debitu process legali tippunieh finanzjarjament billi tikkonfiskalu indebitament il-*“gratuity”* u timmanipola l-pensjoni dovuta flimkien ma' l-imghaxijiet fuq it-tnejn;

Illi agir ta' dan it-tip hu ta' min jistmerru ghaliex l-amministrazzjoni pubblika hi obbligata mhux biss li timxi skond il-ligi u tkun ta' ezempju fir-rigward, izda hi tenuta wkoll li ma tuzax is-sahha sproporzjonata li ghandha biex timmanipola r-rizultanzi fil-konfront ta' individwu li l-forzi tieghu zgur mhux paragonabbli maghha;

Illi fir-rigward ta' l-imghaxijiet, din il-qorti qed taqbel ukoll mat-tezi tar-rikorrent u tirrifjuta li tavalla din il-manipulazzjoni meskina li ma taghmel l-ebda gieh lill-amministrazzjoni pubblika meta titbaxxa ghal tali sotterfugi;

Ghaldaqstant filwaqt li tirrespingi r-risposti kollha tal-intimati, takkolji t-talbiet tar-rikorrent u konsegwentement:

1. Tiddikjara li l-intimati fuq indikati huma debituri tar-rikorrent fl-ammont minnu ndikat fir-rikors promotur, senjatament fl-ammont ta' erbat elef tlett mija u sebgha u sebghin Lira Maltin u wiehed u erbghin centezmu (LM4,377.41,0), ekwivalenti ghal ghaxart elef mija u sitta u disghin Ewro u tnejn u sittin centezmu (€10,196.62);
2. Tikkundanna lill-intimati fuq indikati biex ihallsu l-ammont hekk likwidat lill-imsemmi rikorrent;
3. Bl-ispejjez u l-interessi dovuti skont il-ligi, anke fuq l-arretrati tal-pensjoni gia` moghtija lir-rikorrent.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----